

Na základní škole

1951 – 1959

Jan Matys, narozen 11.dubna 1945 v Praze

Otec: JUDr. Vladimír Matys, nar. 26.4.1912 v Praze

Matka: JUDr. Ludmila Matysová, roz. Učňová, nar. 26.4.1914 v Prostějově

Do první a druhé třídy jsem chodil do Osmileté „střední“ školy v Letohradské ulici v Praze 7.

Naše třídní učitelka byla dlouho nemocná, a tak jsme se spojovali s jinou třídou a sedávali v učebně vzadu na stolech. Pamatuji si jen na hodiny tělocviku, kde jsme hráli vybíjenou a pochodovali za zpěvu písně *Partyzán*¹. Naše třída se tu píseň neuměla, museli jsme ji odposlouchat. Chodil jsem také dva roky na náboženství (*nábrdle*) a doma jsem se každý večer vkleče modlil. Sestry se mi vysmívaly, tak jsem s tím přestal. Moji rodiče byli nábožensky vychovaní, ale do kostela nechodili.

V druhé třídě jsem chodil také do baletu. Mezi dívkami jsme byli dva kluci, ale moc jsme nekamarádili. Byl jsem vyzábělý dlouhán a moc mi to nešlo; nakonec mě dívky včetně toho kluka „vypískali“. Od třetí třídy jsem začal hrát na housle a později také hrát košíkovou a *sokolovat*.

Od třetí do osmé třídy jsem byl žákem *Osmileté střední školy* v ulici Františky Plamínkové, později přejmenované na bezejmenného „Františka Křížka“; jméno bojovnice proti fašismu a za práva žen se komunistům nezdálo vhodné. Úroveň výuky byla výborná. Byli jsme členy pionýra a od 5. třídy jsme učitelky oslovovali *souško*, ale jinak se nás indoktrinace nedotkla. Něco se začalo dít až na konci osmé třídy; mně nedoporučila škola ke studiu, asi kvůli třídnímu původu².

Od šesté do osmé třídy jsme měli odborné předměty: matematiku, fyziku, chemii, biologii, dějepis a zeměpis. Tělocvik byl rozdělen na chlapecký a dívčí. Chlapce učil pan učitel *Tesárek*. V paměti mně utkvěla jména několika dalších učitelů. Biologii (přírodopis) nás učil náš soused *Pilnáček*. Měl jako jediný v naší ulici auto a hledal pro ně garáž. Jediná garáž tu byla v našem domě č.6. Jednou se mě pan učitel zeptal, komu ten dům patří. Prořekl jsem se, že ho nechal postavit můj dědeček. Naši ho po válce prodali, v době kdy to ještě šlo; pak byl zestátněn. To jsem neměl říkat – asi se to pak dostalo do kádrových materiálů. Pan učitel pocházel z vesnice a učil nás, že i krávy (určené k tahu) měly podkovy. Naše učebnice byla poplatná době – stať o akademiku Lysenkovi a jeho *jarovizaci* pšenice jsme se museli naučit zpaměti. Dějepis nás učila paní učitelka *Prášilová*. Vyprávěla zajímavě o době první republiky; o tehdejších dramatických událostech – Únor 1948, proces se Slánským nebo maďarské povstání v roce 1956 – jsme se ve škole mnoho nedozvěděli. Paní učitelku jsem naposledy potkal v létě 1968. Obcházela domovy důchodců a mluvila o významu Pražského jara. Senioři byli značně skeptičtí; asi tušili, co bude následovat.

Školu jsme absolvovali bez závěrečných zkoušek³. Po prázdninách jsem nastoupil na Průmyslovou školu elektrotechnickou, kam jsem byl po odvolání přijat.

V Davli, 28.února 2024

1 Skal a stepí divočinou, hladový a roztrhán, s puškou v ruce, ohněm v srdci uhání vpřed partyzán.

2 Otec pocházel z měšťánské rodiny; jeho otec Dr .Jan Matys byl státní úředník a podnikatel

3 Ty byly v roce 1959 zrušeny